C/2025/3167

20.6.2025 г.

Резолюция на Европейския комитет на регионите относно ареста на турски кметове и посегателството срещу местната демокрация в Турция

(C/2025/3167)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ КОМИТЕТ НА РЕГИОНИТЕ (КР),

Като има предвид, че:

A) кметът на Истанбул Екрем Имамоглу беше арестуван на 19 март 2025 г. заедно с над сто турски местни длъжностни лица и граждани и обвиненията срещу него бяха потвърдени от прокурора на Истанбул, което доведе до отстраняването му от длъжност на 23 март 2025 г;

B) като кмет на Истанбул и председател на Съюза на общините на Турция, лидерството на Екрем Имамоглу се свързва в широка степен със стремежа към една бъдеща Турция, основана на плурализъм, справедливост, зачитане на правата на човека и основните свободи;

C) едновременното анулиране на университетската диплома на г-н Имамоглу, имайки предвид, че нейното притежаване е задължително условие за кандидатите за президентския пост, и арестът му по обвинения в корупция и тероризъм са ясни признаци за политизиране на неговия случай;

D) арестът на г-н Имамоглу е още едно потвърждение на тенденцията на арести и уволнения на кметове от опозицията, включително замяната на 14 избрани кметове с назначени от държавата довереници след местните избори през март 2023 г;

E) тази практика на уволнение на опозиционни кметове беше осъдена като несъвместима с местната демокрация в последователни становища на КР, Европейската комисия, Европейския парламент, Конгреса на местните и регионалните власти и Венецианската комисия на Съвета на Европа;

F) Турция системно злоупотребява със законите за борба с тероризма, за да преследва публични служители, заемащи изборна длъжност, политици от опозицията и защитници на правата на човека, както отбелязват специалният докладчик на ООН и Венецианската комисия;

G) като кандидат за членство в ЕС от Турция се очаква да се придържа към най-високите стандарти за демокрация и върховенство на закона. Местната демокрация и ефективното многостепенно управление, независимо от политическата принадлежност, са основен компонент на тези стандарти.

1) Решително осъжда арестите и задържанията на местни опозиционни лидери, включително на кмета на Истанбул Екрем Имамоглу. Те представляват тежко нарушение на демократичните правила и грубо незачитане на волята на избирателите. Системното преследване на политици от опозицията застрашава основите на демократичните общества.

2) Настоятелно призовава турските власти незабавно да освободят кмета на Истанбул и другите политици от опозицията, задържани по политически причини, и призовава властите да прекратят всички преследвания по политически причини и неправомерния натиск върху местните власти. Осигуряването на справедливост и безпристрастност на съдебната власт е от съществено значение за поддържане на общественото доверие в демократичните институции.

3) Изразява солидарност с всички местни лидери, подложени на неправомерен натиск и преследване. Признава решаващата им роля като представители на демократичната воля на техните избиратели и подчертава необходимостта от защита на тяхната независимост. Изразява подкрепата си за жителите на Истанбул и всички хора в Турция, които са ангажирани с бъдещето на местната демокрация, както показва много високата избирателна активност на местните избори.

4) Подкрепя гражданите на Турция, които демонстрират в защита на демокрацията, и подчертава значението на основната свобода на събранията и изразяването на мнение. Настоятелно призовава публичните органи да прекратят всякакви форми на репресии срещу демонстранти и журналисти.

5) Подчертава пагубното въздействие на тези арести и други опити на централното правителство да ограничи правомощията и ресурсите на опозиционните общини върху качеството, прозрачността и отговорностите на местното управление. Отслабването на работата на общинските институции се отразява неблагоприятно на ежедневието на милиони граждани в Турция.

6) Приветства призива на Европейския парламент, отправен в резолюцията му относно неотдавнашното уволнение и арести на кметове в Турция (2025/2546(RSP)) ([1]) към върховния представител и заместник-председателя на Европейската комисия, в който се настоява за предприемане на ограничителни мерки срещу турски длъжностни лица, които поемат ролята на довереници, и срещу лицата, които ги назначават; призовава върховния представител и заместник-председателя на Европейската комисия да обмисли налагането на ограничителни мерки в рамките на глобалните режими на санкции на ЕС в областта на правата на човека.

7) Подкрепя исканията на Конгреса на местните и регионалните власти на Съвета на Европа в декларацията му от 27 март 2025 г. относно *уволненията на кметове в Турция*.

8) Настоятелно призовава Европейската комисия и Съвета да преразгледат всички по-нататъшни стъпки, свързани с процеса на присъединяване на Турция, предвид настоящото незачитане на основни критерии за членство в ЕС от страна на турското правителство. Подчертава, че продължаващото отстъпление по отношение на основните права следва да доведе до преразглеждане на участието на Турция във финансовите и институционалните програми на ЕС.

9) Делегация на Европейския комитет на регионите ще замине за Турция и ще посети в затвора кмета на Истанбул Екрем Имамоглу, като по този конкретен начин ще изрази солидарността и подкрепата на Комитета за всички задържани официални представители на местната власт в Турция.

10) Потвърждава отново ангажимента си за насърчаване и защита на местната демокрация в Турция, стратегически партньор на ЕС и страна кандидатка за членство в ЕС; поема ангажимент да продължи да си сътрудничи с демократично избраните местни лидери в Турция чрез работната си група за отношения с Турция, за да гарантира спазването и защитата на демократичните принципи на местно равнище.

11) Възлага на своя председател да предаде настоящата спешна резолюция на Европейската комисия, Европейския парламент, върховния представител и заместник-председател на Европейската комисия, унгарското, полското и датското председателства на Съвета на ЕС и на турските власти, както и да осигури превода на резолюцията на турски език.

Брюксел, 3 април 2025 г.

Председател

на Европейския комитет на регионите

Kata TÜTTŐ

([1]) https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/en/procedure-file?reference=2025/2546(RSP).